

УДК 351.74 : 342.922

DOI: 10.15587/2523-4153.2018.135797

ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЩОДО НАДАННЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

© Є. О. Лєгеца

У статті висвітлено досвід суб'єктів публічної адміністрації щодо надання публічних послуг. Детально охарактеризовано види суб'єктів центрального рівня, які надають публічні послуги. Розкрито діяльність органів місцевого самоврядування щодо надання публічних послуг. Висвітлені проблемні питання надання публічних послуг відповідними суб'єктами та шляхи їх вирішення.

Встановлено, що на сьогодні існує більше ніж 30 суб'єктів виконавчої влади, які здійснюють надання публічних послуг, що, у свою чергу, призводить до труднощів для відповідних суб'єктів звернення за отриманням певної публічної послуги. Запропоновано доцільність створення загальнонаціонального єдиного центру надання публічних послуг шляхом оптимізації та реорганізації центрів надання адміністративних послуг за допомогою розширення спектру надання всіх видів послуг, передання функцій органів виконавчої влади щодо надання публічних послуг тощо.

Обґрунтовано реформування діяльності органів державної влади щодо надання публічних послуг є наступним чином: дерегуляція та адміністративне спрощення, тобто загальне скорочення кількості публічних послуг; децентралізація базових публічних послуг, тобто їх делегування органам місцевого самоврядування; впорядкування відносин з оплатою публічних послуг та подолання корупції.

Виділено шляхи реформування органів місцевого самоврядування у сфері надання публічних послуг: наближення надання публічних послуг до жителів територіальних громад та їх об'єднань; чіткий розподіл повноважень між органами місцевого самоврядування різних рівнів, місцевими органами виконавчої влади, територіальними органами центральних органів виконавчої влади щодо надання публічних послуг; визначення повних та виключних власних повноважень та відповідальності органів місцевого самоврядування за надання публічних послуг відповідно до територіальності; передача функцій від місцевих органів виконавчої влади та територіальних органів центральних органів виконавчої влади органам місцевого самоврядування щодо надання публічних послуг; створення належних матеріальних, фінансових та організаційних умов для забезпечення здійснення органами місцевого самоврядування повноважень щодо надання публічних послуг тощо

Ключові слова: децентралізація, місцеве самоврядування, суб'єкт публічної адміністрації, послуга, публічна послуга, центр надання адміністративних послуг

1. Вступ

У теорії адміністративного права вже сталою є категорія «суб'єкти публічної адміністрації», до яких входять органи виконавчої гілки влади та місцевого самоврядування. Однією з ознак, що притаманні саме публічним послугам, і є суб'єкти, які здійснюють надання зазначених послуг.

2. Літературний огляд

Питання правового регулювання послуг як правової категорії перебувають у центрі уваги вчених, а їх різні аспекти досліджувалися у працях таких науковців, як: Буханевича О. М., Жерліцин Д. К., Мацелик Т. О. та ін. Зокрема, Мацелик Т. О. зазначає, що основною складовою частиною системи органів публічної адміністрації є органи виконавчої влади. Саме на них покладаються функції реалізації публічної влади з метою забезпечення виконання чинного законодавства в публічних інтересах [1, с. 184]. Проте розгляд публічних послуг в діяльності суб'єктів влади майже не вивчається.

Необхідно також зазначити, що вперше на рівні докторської дисертації захищена тільки одна дисертація Буханевича О. М. «Теоретико-правові та практико-правові засади надання адміністративних послуг в

Україні» (2016 рік), в якому комплексно розкрито теоретичні основи та практика правового регулювання надання адміністративних послуг в Україні [2].

Д. К. Жерліцин зазначає, що сучасна ситуація з надання публічних послуг органами місцевого самоврядування в Україні характеризується відсутністю ресурсів для ефективного впровадження завдань і повноважень, кризою надання послуг, енергопостачання, браком соціальної інфраструктури, необхідністю муніципальної реформи та реформи житлово-комунального господарства [3].

О. М. Буханевич, Є. О. Лєгеца вказують, що надання послуг становить невід'ємну частину суспільного виробництва будь-якої країни. Під послугою загалом мається на увазі діяльність одного суб'єкта, що здійснюється за ініціативою іншого з метою задоволення потреб останнього [2, с. 116; 4, с. 124].

3. Мета та задачі дослідження

Мета статті полягає в тому, щоб на підставі комплексного аналізу наявних наукових та нормативних джерел висвітлити діяльність суб'єктів публічної адміністрації щодо надання публічних послуг.

Для досягнення мети були поставлені наступні задачі:

1) розкрити правове регулювання надання публічних послуг суб'єктами виконавчої влади та місцевого самоврядування;

2) розкрити результати соціологічного опитування діяльності соціологічного опитування щодо надання публічних послуг.

4. Характеристика діяльності суб'єктів публічної адміністрації щодо надання публічних послуг.

За організаційно-правовим рівнем Конституція України виділяє такі види органів виконавчої влади:

1) вищий орган у системі органів виконавчої влади – Кабінет Міністрів України;

2) центральні органи виконавчої влади – міністерства та інші органи;

3) місцеві органи виконавчої влади – обласні (Київська і Севастопольська міські), районні державні адміністрації. Слід визнати, що конституційне визначення згаданих вище видів органів означає лише те, що існування даних видів є обов'язковим для системи органів виконавчої влади в Україні. Водночас зміст Конституції не виключає можливості існування додаткових (звичайно, за тим самим критерієм) видів органів виконавчої влади, що посідали б місце поряд (чи поміж) зі згаданими видами [5, с. 210].

На початку зазначимо, що вищий орган у системі органів виконавчої влади – Кабінет Міністрів України (офіційний сайт <http://www.kmu.gov.ua/>) – не здійснює процедуру надання публічних послуг, а тільки реалізовує державну політику шляхом прийняття підзаконних нормативно-правових актів щодо публічних послуг.

Згідно зі ст. 1 Закону України від 17 березня 2011 року № 3166-VI «Про центральні органи виконавчої влади» систему центральних органів виконавчої влади становлять міністерства України та інші центральні органи виконавчої влади. Міністерства забезпечують формування державної політики в одній чи декількох сферах та реалізують її, інші центральні органи виконавчої влади виконують окремі функції з реалізації державної політики. Повноваження міністерств, інших центральних органів виконавчої влади поширюються на всю територію держави [6].

Відповідно до чинного законодавства України міністерства уповноважені надавати публічні послуги.

Так, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (офіційний сайт <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>) здійснює оцінку економічної ефективності проектних (інвестиційних) пропозицій та інвестиційних проектів, державну реєстрацію інвестиційних проектів та проектних (інвестиційних) пропозицій [7], видачу індивідуальної ліцензії на здійснення резидентами майнових інвестицій за межами України, видачу ліцензії (спеціальної ліцензії) на імпорту товарів [8] тощо. Варто зазначити, що Міністерство економічного розвитку і торгівлі України є головним міністерством у забезпеченні формування та реалізації державної політики у сфері надання публічних послуг [9].

Міністерство юстиції України (офіційний сайт <https://minjust.gov.ua/ua>) є суб'єктом надання

публічних послуг щодо: проставлення апостиля на офіційних документах, що видаються органами юстиції та судами, а також на призначених для використання на території іноземних держав документах, що оформлюються нотаріусами; видачі свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю; видачі повторного свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю [10] тощо.

Міністерство фінансів України (офіційний сайт <http://www.minfin.gov.ua/>) надає такі публічні послуги, як видача ліцензії на провадження господарської діяльності з виготовлення бланків цінних паперів, видача копії ліцензії на провадження господарської діяльності з виготовлення бланків цінних паперів, переоформлення ліцензії на провадження господарської діяльності з виготовлення бланків цінних паперів, видача дублікату ліцензії на провадження господарської діяльності з виготовлення бланків цінних паперів, видача копії ліцензії на провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей, видача дублікату ліцензії на провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей, переоформлення ліцензії на провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей, видача ліцензії на провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей [11] тощо.

До суб'єктів публічної адміністрації центрального рівня з надання публічних послуг належить Міністерство екології та природних ресурсів України (<http://www.menr.gov.ua/>) [12]. Мінприроди України поряд із встановленими повноваженнями, пов'язаними із забезпеченням реалізації державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, виконує низку повноважень із надання адміністративних послуг. Зокрема, Міністерство екології та природних ресурсів та його підрозділи у наданні публічних послуг мають повноваження щодо: проведення екологічної експертизи (при затвердженні нормативно-технічних та інструктивно-методичних документів); розроблення і введення у дію нормативів допустимих рівнів шкідливого впливу фізичних та біологічних факторів. Міністерство екології і природних ресурсів України погоджує проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок, рішення стосовно яких приймаються Кабінетом Міністрів України, погоджуються Верховною Радою України [12].

Державна служба геології та надр України (<http://www.geo.gov.ua/>) спрямовує діяльність на реалізацію державної політики у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр [13]. У межах виконання функцій, покладених на Держгеонадра України, нею надаються такі адміністративні послуги:

1) надання спеціального дозволу на користування надрами за результатами продажу на аукціоні;

2) надання спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону;

3) переоформлення спеціального дозволу на користування надрами;

4) внесення змін до спеціального дозволу на користування надрами;

5) видача дублікату спеціального дозволу на користування надрами;

б) продовження строку дії спеціального дозволу на користування надрами, – відповідно до цільового призначення ділянок надр [14].

Інформаційне забезпечення адміністративної діяльності Держгеонадра України здійснюється державним науково-виробничим підприємством «Геоінформ України» [4], яке веде електронний реєстр спеціальних дозволів на надрокористування. Так, станом на 1 серпня 2016 року є дійсними 40 спеціальних дозволів на геологічне вивчення ділянок надр, 555 спеціальних дозволів на геологічне вивчення ділянок надр із подальшою дослідно-промисловою розробкою родовища, 102 спеціальних дозволів на геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислово розробку родовищ вуглеводнів із подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ), 50 спеціальних дозволів на будівництво та експлуатацію підземних споруд, не пов'язаних із видобуванням корисних копалин, зокрема, для підземного зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів, захоронення шкідливих речовин та відходів виробництва, скидання стічних вод, 7 спеціальних дозволів на створення геологічних територій та об'єктів, які мають велике наукове, культурне, рекреаційно-оздоровче значення (причому такі дозволи видаються без обмеження строку дії) [15].

До системи суб'єктів публічної адміністрації з надання публічних послуг входить також Державне агентство лісових ресурсів України [16]. Державним агентством лісових ресурсів України здійснюється:

1) видача посвідчення мисливця або його дублікату;

2) видача щорічної контрольної картки обліку добутої дичини і порушень правил полювання або її дублікату [16].

Публічні послуги, пов'язані з використанням об'єктів тваринного та рослинного світу як різновидів природних ресурсів, надає Держветфітослужба України [17]. Держветфітослужба України надає такі послуги, як:

1) видача дозволу на проведення заходів із залученням тварин;

2) видача фітосанітарного сертифіката або фітосанітарного сертифіката на реекспорт партії вантажу;

3) видача карантинного сертифіката на партію вантажу [18].

До інших центральних органів виконавчої влади, які також здійснюють надання публічних послуг, належать:

– Державна авіаційна служба України (<http://www.avia.gov.ua/>);

– Державна архівна служба України (<http://www.archives.gov.ua/>);

– Державна міграційна служба України (<http://dmsu.gov.ua/>);

– Державна пенітенціарна служба України (<http://www.kvs.gov.ua/peniten/control/main/uk/index>);

– Державна регуляторна служба України (<http://www.dktr.gov.ua/>);

– Державна служба експортного контролю України (<http://www.dsecu.gov.ua/control/uk/index>);

– Державна служба інтелектуальної власності України (<http://sips.gov.ua/>);

– Державна служба статистики України (<http://www.ukrstat.gov.ua/>);

– Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками <http://www.diklz.gov.ua/control/main/uk/index>);

– Державна служба України з безпеки на транспорті (<http://dsbt.gov.ua/>);

– Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (<http://www.consumer.gov.ua/>) тощо [19].

Не будемо зупинятися на нормативно-правових актах та переліку публічних послуг, які надаються іншими центральними органами виконавчої влади. Зазначимо тільки, що на офіційному сайті Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (<http://www.me.gov.ua/>) існує розподіл послуг за суб'єктами надання, в тому числі вищезазначеними органами, відповідно, на офіційних сторінках зазначених суб'єктів можна знайти перелік публічних послуг.

Незважаючи на те, що перелік публічних послуг, що надаються суб'єктами місцевого самоврядування, є значно меншим порівняно з органами виконавчої влади, в процесі децентралізації, яка зараз триває, зазначена ситуація буде змінюватися та в майбутньому буде відображена в нормативно-правових актах.

Українське законодавство, закріплюючи відносну самостійність місцевого самоврядування, водночас допускає певне підпорядкування виконавчих органів місцевого самоврядування відповідним органам виконавчої влади, включаючи можливість здійснення з боку останніх контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування. Це впливає з ч. 4 ст. 143 Конституції України, згідно з якою органи місцевого самоврядування з питань здійснення ними повноважень органів виконавчої влади підконтрольні їм [20, с. 2].

У зв'язку із цим основними напрямками державної політики у сфері надання публічних послуг мають бути:

1) дерегуляція та адміністративне спрощення, тобто загальне скорочення кількості публічних послуг;

2) децентралізація базових публічних послуг, тобто їх делегування органам місцевого самоврядування;

3) впорядкування відносин з оплатою публічних послуг та подолання корупції.

Процес передачі відповідних публічних послуг має багато перешкод:

1) законодавче закріплення повноважень з надання певних публічних послуг за конкретними категоріями посадових осіб (реєстрацію земельних ділянок можуть виконувати тільки державні кадастрові реєстратори);

2) вимоги спеціального законодавства щодо виключних повноважень окремих органів державної влади;

3) вимоги законодавства щодо доступу до баз даних та реєстрів;

4) незавершеність роботи з формування багатьох державних реєстрів.

Статтею 140 Конституції України місцеве самоврядування визначено як право територіальної громади самостійно вирішувати питання місцевого значення, котре здійснюється нею як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування [5].

Згідно зі ст. 5 Закону України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні» система місцевого самоврядування включає: територіальну громаду; сільську, селищну, міську раду; сільського, селищного, міського голову; виконавчі органи сільської, селищної, міської ради; старосту; районні та обласні ради, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст; органи самоорганізації населення [21].

Відповідно до ч. 2 ст. 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органам місцевого самоврядування, крім власних повноважень, можуть надаватися окремі повноваження органів виконавчої влади, у здійсненні яких вони є підконтрольними відповідним органам виконавчої влади. Глава II даного Закону містить ряд статей, що передбачають, якими саме делегованими повноваженнями можуть наділятися органи місцевого самоврядування. Зокрема, ст. 27 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» в частині делегованих повноважень передбачено, що органи місцевого самоврядування здійснюють організаційне забезпечення надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через ЦНАП.

В аналітичній доповіді Національного інституту стратегічних досліджень «Міське самоврядування в Україні: стан та перспективи розвитку» за 2009 р. зазначається, що дієвість органів місцевого самоврядування з позицій населення насамперед виявляється через рівень та якість надання послуг, через повсякденну роботу місцевих рад, пов'язану зі створенням комфортного життєвого середовища для людини на всій території України незалежно від місця її проживання. Передусім, ідеться про забезпечення членів громади більшістю публічних послуг, які гарантовані законодавством (освіта, охорона здоров'я, культура, житлово-комунальні та адміністративні послуги тощо).

Обсяг надання муніципальних послуг, які можуть надавати районні та обласні ради, обмежений повноваженнями цих органів, що є здебільшого організаційними та майже не передбачають виконання управлінських дій, спрямованих на забезпечення потреб конкретних громадян. Тому дана особливість виступає обмеженням діяльності районних та обласних рад як органів місцевого самоврядування регіонального рівня.

Проте сьогодні реалії вимагають реформування адміністративно-територіального устрою України та, як наслідок, зміни територіальної організації місцевого самоврядування. У цьому аспекті необхідним є вдосконалення первинних адміністративно-територіальних одиниць (сіл, селищ і міст) і районів з метою наближення державних і муніципальних послуг до населення шляхом упорядкування меж цих адміністративно-територіальних одиниць, чисельності

їхнього населення та розвитку різних сфер життєдіяльності. Обласний поділ в Україні здебільшого відповідає вимогам сьогодення і є оптимальним для соціально-економічного розвитку відповідних територій і держави в цілому.

5. Результати дослідження та їх обговорення

Центри надання адміністративних послуг відповідно до Закону України «Про адміністративні послуги» [22] розпочали свою роботу 1 січня 2014 р. Створення таких центрів мало на меті полегшення процесу отримання адміністративної послуги громадянами, зокрема, через звернення лише до однієї установи – ЦНАП.

Перевагою є те, що громадянин звертається за отриманням будь-якої адміністративної послуги до адміністратора, який працює у ЦНАП. І результат адміністративної послуги також отримує в адміністратора ЦНАП або поштою.

Таким чином, зменшуються корупційні ризики за рахунок усунення особистого контакту суб'єкта звернення з представником органу влади, відповідального за надання послуги.

Відповідно до чинного законодавства щодо створення ЦНАП в Україні почали працювати єдині дозвільні центри (ЄДЦ), в яких суб'єкти господарювання (юридичні та фізичні особи – підприємці) отримували дозвільні, реєстраційні документи, подавали декларації тощо.

Певним чином ЄДЦ стали прообразом ЦНАП, але обслуговували виключно суб'єктів господарювання. Позитивна практика була врахована і після набрання чинності Законом України «Про адміністративні послуги». ЄДЦ мали стати невід'ємним елементом ЦНАП.

Згідно з даними офіційної веб-сторінки Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (<http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>), загальна кількість центрів надання адміністративних послуг за регіонами станом на 01.05.2018 становить 476 центрів (табл. 1)

Створення обласних центрів надання адміністративних послуг Законом України «Про адміністративні послуги» [22] не передбачено. При цьому Законом України «Про адміністративні послуги» [22] встановлено, що на основі узгоджених рішень обласної, районної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації з міською або селищною радою населених пунктів, які є адміністративними центрами областей, районів, Київською та Севастопольською міською радою центр, що утворений при відповідних Київській та Севастопольській міських держадміністраціях, міській та селищній раді, може забезпечувати також надання адміністративних послуг, суб'єктами надання яких є відповідні місцеві держадміністрації.

У разі відсутності такого узгодженого рішення адміністративні послуги, суб'єктами надання яких є обласні держадміністрації, згідно зі статтею 9 Закону України «Про адміністративні послуги» [22] надаються безпосередньо цими суб'єктами.

Закон України «Про адміністративні послуги» [22] визначає правові засади створення та забезпе-

чення функціонування центрів надання адміністративних послуг.

Статтею 12 Закону України «Про адміністративні послуги» [22] визначені органи, які створюють Центри: міська рада міста, що є центром

області, та Київська міська рада; міська/селищна рада міста/селища, що є центром відповідного району; міська рада міста обласного значення; районна та районна у місті Києві державна адміністрація.

Таблиця 1

Інформація щодо загальної кількості центрів надання адміністративних послуг, за регіонами станом на 01.05.2018

Адміністративно-територіальна одиниця	Кількість центрів надання адміністративних послуг		
	МДА	ОМС	Загальна
Вінницька область	22	6 та 3 територіальні підрозділи	28 та 3 територіальні підрозділи
Волинська область	16	4	20
Дніпропетровська область	22	16 та 2 територіальні підрозділи	38 та 2 територіальні підрозділи
Донецька область*	17 (12*)	28 (15 та 2 територіальні підрозділи**)	45 (27 та 2 територіальні підрозділи)
Житомирська область	23	6	29
Закарпатська область	13	5	18
Запорізька область	20	6	26
Івано-Франківська область	15	6	21
Київська область	25	13	38
Кіровоградська область	21	4	25
Луганська область*	16 (12*)	15 (4*)	31 (16*)
Львівська область	20	12 та 5 територіальних підрозділів	32 та 5 територіальних підрозділів
Миколаївська область	19	5	24
Одеська область	24	10	34
Полтавська область	25	5	30
Рівненська область	16	4	20
Сумська область	18	7	25
Тернопільська область	17	3	20
Харківська область	27	7 та 9 територіальних підрозділів	34 та 9 територіальних підрозділів
Херсонська область	18	4	22
Хмельницька область	20	6	26
Черкаська область	20	6	26
Чернівецька область	11	2	13
Чернігівська область	20	4	24
м. Київ	10	1	11
Усього:	476	185 та 21 територіальний підрозділ	660 та 21 територіальний підрозділ всього 681 центр

* Центри розташовані на території, підконтрольній Україні

За результатами даної статті було проведено соціологічне опитування громадян з використанням методу не випадкового відбору респондентів (*мешканців Дніпропетровської, Запорізької, Київської, Львівської, Одеської та Харківської областей*) щодо діяльності суб'єктів публічної адміністрації щодо надання публічних послуг. Доступна вибірка населення від 18 років, де усього опитано 450 респондентів.

Так, на запитання «Як Ви вважаєте, якою мірою Ви поінформовані про надання населенню публічних послуг органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування» Серед найбільш доступних для громадян органів на першому місці – органи місцевого самоврядування – райвиконкоми, про цей факт свідчать як загальні дані (37,6 %), так і су-

марна кількість відповідей за індикаторами шкали «доступний» і «скоріше доступний» (72,5 %). На другому місці із загальним показником у 27,7 % та сумарним у 64,1 % – міська рада; на третьому – обласна рада – 20,9 % (загальний показник) і 41,1 % (сумарний показник); на останньому, четвертому, місці – облдержадміністрація – 13,8 % (загальний показник) і 22,2 % (сумарний показник). Таким чином, спостерігається така тенденція: чим нижче ієрархічний рівень органу влади (у нашому випадку – райвиконком), тим він є більш доступним для громадян. Відповідно, чим вище ієрархічний статус органу влади (у нашому випадку – облдержадміністрація), тим нижче його рівень доступності для пересічних громадян (рис. 1).

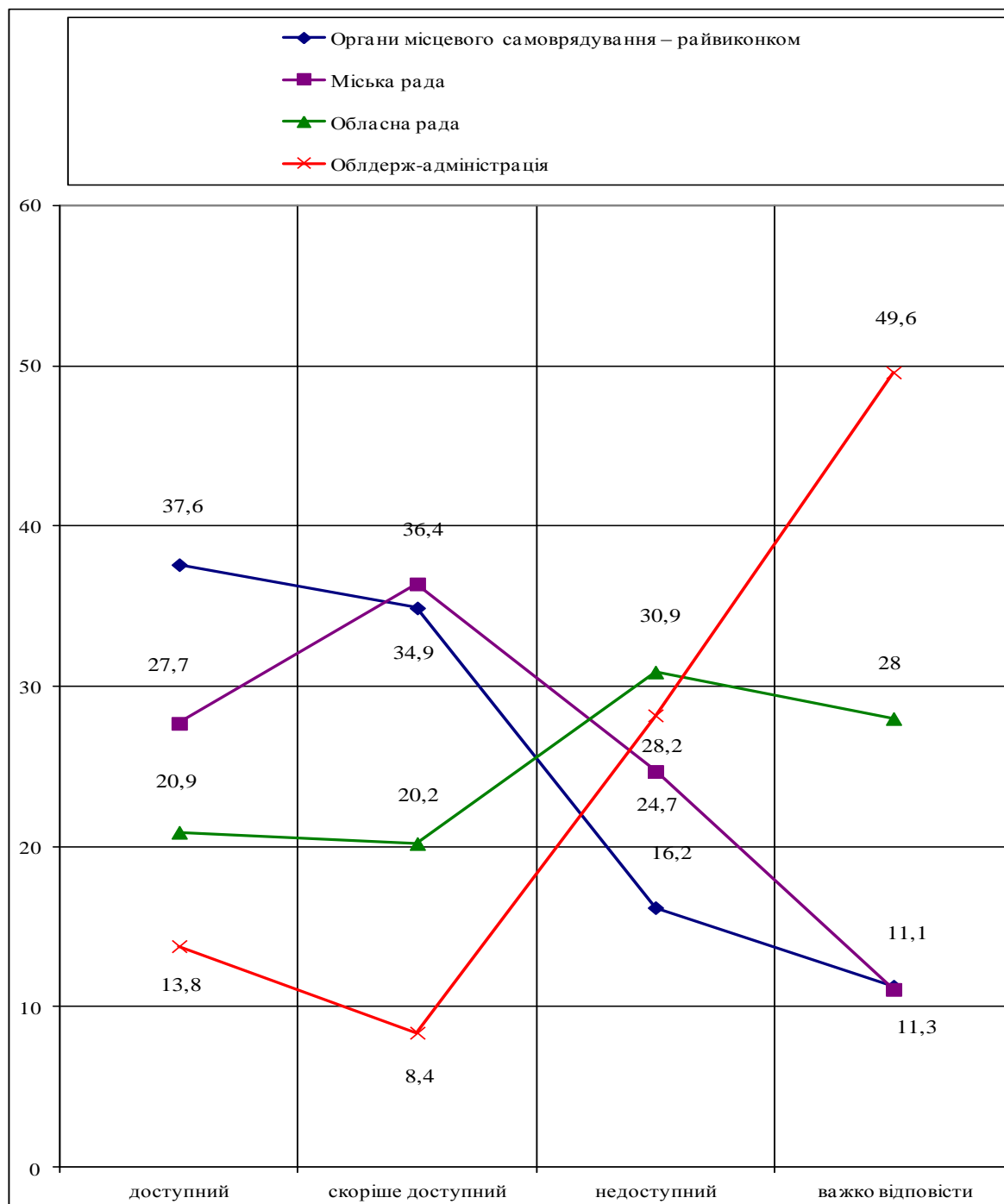

Рис. 1. Розподіл відповідей на запитання «Як Ви вважаєте, якою мірою Ви поінформовані про надання населенню публічних послуг органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування?»

З попереднім запитанням логічно пов'язана інформація щодо оцінки діяльності органів влади у питанні інформування населення про надання публічних послуг: 55,3 % зазначили, що органи влади на-

дають населенню часткову інформацію стосовно надання публічних послуг і тільки трохи більше ніж десята частина опитаних (13,6 %) вважають, що органи влади всебічно інформують населення (рис. 2).

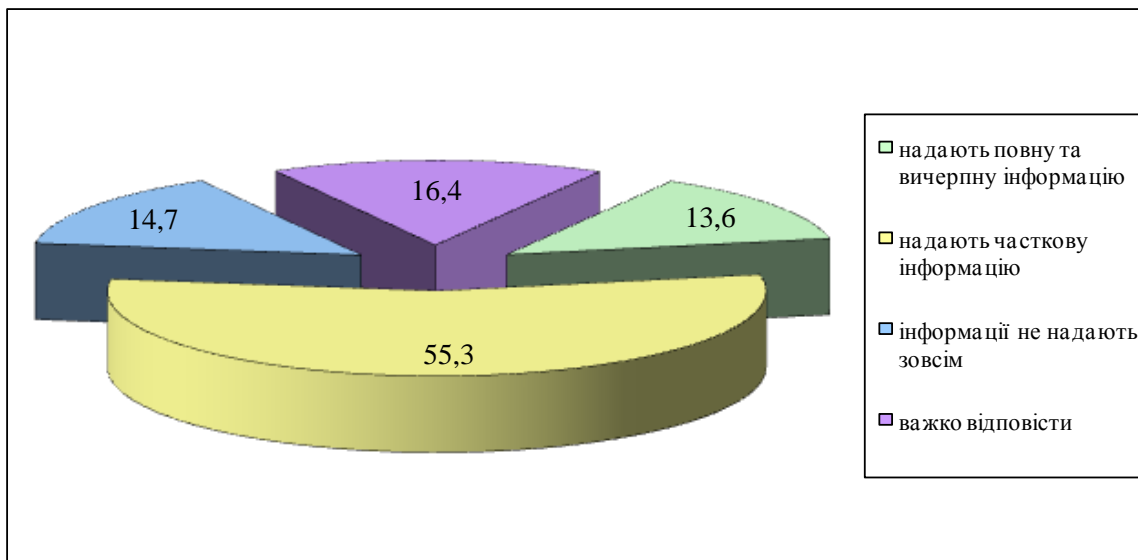

Рис. 2. Розподіл відповідей на запитання «Як Ви оцінюєте діяльність органів влади щодо інформування населення про надання публічних послуг?»

6. Висновки

На підставі комплексного аналізу наявних наукових та нормативних джерел висвітлено діяльність суб'єктів публічної адміністрації щодо надання публічних послуг та розкриті наступні задачі:

1. Суб'єктами публічної адміністрації щодо надання публічних послуг є центральні органи виконавчої влади (КМУ); міністерства та її територіальні підрозділи, органи місцевого самоврядування.

2. Сьогодні існує більше ніж 30 суб'єктів виконавчої влади, які здійснюють надання публічних послуг, що, у свою чергу, призводить до труднощів для відповідних суб'єктів звернення за отриманням певної публічної послуги.

Адже, перед тим як отримати послугу, фізичній особі спочатку необхідно знайти інформацію про те, який суб'єкт надає послугу, після чого знайти, де він розташований за територіальною ознакою, переконатися, чи справді саме цей суб'єкт надає послугу та не дублює діяльність інших суб'єктів публічної адміністрації тощо.

Напрямами реформування діяльності органів державної влади щодо надання публічних послуг є: дерегуляція та адміністративне спрощення, тобто загальне скорочення кількості публічних послуг; децентралізація базових публічних послуг, тобто їх делегування органам місцевого самоврядування; впорядкування відносин з оплатою публічних послуг та подолання корупції.

Серед шляхів реформування органів місцевого самоврядування у сфері надання публічних послуг можна виділити такі:

– наближення надання публічних послуг до жителів територіальних громад та їх об'єднань;

– чіткий розподіл повноважень між органами місцевого самоврядування різних рівнів, місцевими органами виконавчої влади, територіальними органами центральних органів виконавчої влади щодо надання публічних послуг;

– визначення повних та виключних власних повноважень та відповідальності органів місцевого самоврядування за надання публічних послуг відповідно до територіальності;

– передача функцій від місцевих органів виконавчої влади та територіальних органів центральних органів виконавчої влади органам місцевого самоврядування щодо надання публічних послуг;

– створення належних матеріальних, фінансових та організаційних умов для забезпечення здійснення органами місцевого самоврядування повноважень щодо надання публічних послуг тощо.

Запропоновано доцільність створення загальнонаціонального єдиного центру надання публічних послуг шляхом оптимізації та реорганізації центрів надання адміністративних послуг за допомогою розширення спектру надання всіх видів послуг, передавання функцій органів виконавчої влади щодо надання публічних послуг тощо.

Література

1. Мацелик Т. О. Суб'єкти адміністративного права: поняття та система: монографія. Ірпінь: Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2013. 342 с.
2. Адміністративне право України. Академічний курс. Т. 1. Загальна частина: підручник / ред. Авер'янов В. Б. Київ: Видавництво «Юридична думка», 2004. 584 с.
3. Жерліцин Д. К. Теоретико-методологічні засади надання послуг органами місцевого самоврядування // Теорія та практика державного управління. 2010. № 4. С. 433–440. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Tpdu_2010_4_66.pdf
4. ДНВП «Держгеоінформ України». URL: <http://geoinf.kiev.ua>
5. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

6. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України № 3166-VI. 17.03.2011 // Відомості Верховної Ради України. 2011. № 38. Ст. 385.
7. Про інвестиційну діяльність: Закон України № 1560-XII. 18.09.1991 // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 47. Ст. 646. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
8. Про встановлення розміру збору та видачу експортних (імпортних) ліцензій: Постанова Кабінету Міністрів України № 362. 18.05.2005. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/362-2005-п>
9. Питання Міністерства економічного розвитку і торгівлі: Постанова Кабінету Міністрів України № 459. 20.08.2014. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/459-2014-п>
10. Про розмір плати за видачу свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю: Постанова Кабінету Міністрів України № 102. 22.02.1994. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/102-94-п>
11. Про державні лотереї в Україні: Закон України № 5204-VI. 6.09.2012 // Відомості Верховної Ради України. 2013. № 31. Ст. 369. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5204-17>
12. Про затвердження Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України: Постанова Кабінету Міністрів України № 32. 21.01.2015 // Офіційний вісник України. 2015. № 10. Ст. 266.
13. Про затвердження Положення про Державну службу геології та надр України: Постанова Кабінету Міністрів України № 1174. 30.12.2015 // Офіційний вісник України. 2016. № 3. Ст. 192. URL: <https://docs.dtki.ua/doc/1215.1465.0>
14. Кодекс України про надра: Закон України № 132/94-ВР. 27.07.1994. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/132/94-вр>
15. Пошукова система «Спецдозволи» // Державна служба геології та надр України. URL: <http://geoinf.kiev.ua/specdozvoli/>
16. Про затвердження Положення про Державне агентство лісових ресурсів України: Постанова КМУ № 521. 08.10.2014 // Офіційний вісник України 2014. № 82. Ст. 2333. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/521-2014-%D0%BF>
17. Про затвердження Положення про Державну ветеринарну та фітосанітарну службу України: Указ Президента України № 464/2011. 13.04.2011 // Офіційний вісник Президента України. 2011. № 12. ст. 630. С. 21.
18. Реєстр адміністративних послуг центральних органів виконавчої влади // Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=ReiestrAdministrativnikhPoslug>
19. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України № 442. 10.09.2014. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF>
20. Майстро С. В. Розмежування повноважень органів державної влади та органів місцевого самоврядування // Державне будівництво. 2012. № 1. URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2012-1/doc/4/05.pdf>
21. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України № 280/97-ВР. 21.05.1997 // Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст. 170. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
22. Про адміністративні послуги: Закон України № 5203-VI. 06.09.2012. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>

Дата надходження рукопису 24.05.2018

Легеза Євген Олександрович, доктор юридичних наук, доцент, кафедра адміністративного та митного права, Університет митної справи та фінансів, вул. Володимира Вернадського, 2/4, м. Дніпро, Україна, 49000

E-mail: pasto@i.ua